Fundacion Sancho el Sabio Fundazioa

+

D.ª 3.ª Empiezase la esplicacion del Credo y se esplica el Misterio de la Santisima Trinidad.

Christaubari salvetaco necesario dirian laugaucen artean, ceintzuc dirian, leenago esan dodana leguez, fedea, Esperanza, caridadea, eta obra onac, onetati, leenengoa da fedea, au da atea, eta videa vizitza eternoraco dijo S.n Cirilec: *janua est et via vite*. esan neben esplicadu nitubancan irur virtute oneec, Christauben fede catholicoa dala virtute sobre natural bat, ceñegaz sinisquetan dogu ciertamente equijac, Jaincoac revelladu deutzanac Elizeari; baña orain da preciso jaquitea ija, ce equi dirian oneec, eta cer sinistuco dogun. Esan equidazu. Cer sinisquetan dozu fedean?

Eliza Ama Santa Catholica Erromacoac daucan guztia, eta sinisquetan dabena, principalmente Credoan eta Articulu fedecoetan contenietan dana.

Ondo dijozu. Sinistu bear dogu Eliza Ama S.ta Catholica Erromanoac daucan guztia, eta sinisquetan dabena. Reparadu equizube orain nola esan dan: principalmente contenietan dana Credoan eta Articulu fedecoetan. Esan gura dau onec, sinistu bear izan arren equi catolico guztiac, batzubendaco dala bastante fede general bat, edo implicitoa, encerratcen dabena leenengoa acto fedeco onec: Nic si

Fundacion Sancho el Sabio Fundazioa

nisquetan dot Eliza Ama Santa Catholica Erromatoa dau
can guztia eta sinisquetan dabena; baña beste bat
zubendato bear dala fede clarubagoa, esaten deutzagu
na explicitoa; eta fede explicito onegaz sinistu
bear ditugu gueure fede Santuco Misterio principalac.
Au da constantea Teologoen artean, eta dijo expre
samente Escoletaco Anguera S.to Thomasec berba one
caz: quantum ergo ad prima Credibilia, quae sunt
articula fidei, tenetur homo explicite credere.

Eta cegaiti lo mismo, eta aun gueiago Articulu
fedecoac contenietan daubena bano, contenietan da
ben Credoac, eta cegaiti icasten dan facilidade gue
yagogaz, iragoco naz expliquetara.

Noc eguin eben Credoa?

Amavi Apostolubac, joan gura izan ebenean
pred[zan] Evangelioa mundu guztiti.

Certarako eguin eben?

Gu fedean informetaco.

Cer contenietan da Credoan?

Gure fede Santuben amavi parte principalac.

Nori pertenecietan jaco?

Leenengoa Aitari, Sei Semeari, eta beste bos
tac Espiritu Santubari.

Credoa, ceñi Teologoac esaten deutzen Sim
boloa, eta propiamente oracinoa; espada Articulu

Fundacion Sancho el Sabio Fundazioa

Diversoen coleccinoa, edo agregaduba; eta ceragaiti
contemietan ditaban agregaducitubenac, edo compon
du citubena Apostolu Sagradubac, Joan gura izan
eubenean prediquetan Evangelijoa Mundu guztiti,
ilustradubac iya Espiritu Santubagaiti, orregaiti
esaten deutzagu Credo oni Apostolubena, edo Simbo
lo Apostólico, diferenciaz S.n Atanasioc compondu
eben simboloti; eta Padrien simboloti aprovaduba Concilio
arogaiti: eta iru izan arren, guztiac implicita
mente contemietan daube gauza bat, expresino gue
tagogaz, edo guchiagogaz, eta guztiac dira fedecoac.

Credo Apostolicoa, cein dan guztioc esaten dogu
na gueure lenguagian, da egui catholicoen recolec
cino bat, entzun eubena, eta ecusi eubena predique
tan, eta obretan Apostolubac Jesu Christoni gueure
fede santuben Maestro eguiaccoani: oneec dira
esparciduta munduti predicadu citubenac Apostolu
bac Genteai, nola dirian Judegubai, Samaritanuai,
eta Gentilai, anuncietan eurtela barri ona Genero
humanoen reparacinoena Jesu Christogaiti, gui
zonen reconciliacinoena Jaincoagaz; Jesu Chris
toen vicien, pasinoen maravilla guztiac, ceñen
izan cirian testigu; eta finalmente egui guztiac,
exacutei eurtenac Jesu Christoc, pertenecienteac
legue evangelicoani, eta au da propiamente derit

Fundacion Sancho el Sabio Fundazioa

zona Evangelijoa, verva griegoa, significquetan dabe
na barri ona, bada ezin anunciadu ceitequean barri
felizagoa guizonai, Ceruba idigui jatena baño
Mesiasen etorreriaz, ichirio egon da aimberte dem
ran.

Egun onecc guztioc significquetan cituben pre
dicacinoaz, ceintzuc izan cirian ano: bada baca
rric S.n Pedroc, leenengo Sermoian, equin ebena
Espiritu Santuben etorreria arguero, conventidu
cituban iru milla Judegu, eta berte predicacino ba
ten bost milla. Berte Apostolubac ere equiten euben
frutu andija, eta aumentetan cirian eguneran egu
nean conventietan cirian Judeguben numerua;
baña Pueblo onen parterie andiena guezatu
zan, pronosticadu eubena leguez Profetac, bere
obstinacinoan, eta bere incredulidadean. Guztia
Consistetan da Apostoluben hactubetati.

Au izan zan gure Religino catolicoen principio
feliza, eta Jesu Christoen federa convertiducirr
anen vicitzaia: Zan eguiaz chito exemplara, eta
Santuba, cegaiti guztiac euquen viotz bat, eta
amma bat; egocen desprendidurric euren ondasu
netati, bada saltcen cituben, eta eroaten euben
bere importea Apostoluben oñetara, erresparti
du equijen, eta emon equijen barochari bero

Fundacion Sancho el Sabio Fundazioa

necesidadear conforme. Gustia zan comuna euren artean,
ez eucan iñoc gauza propioric, eta egocen ain ichiric
euren gaucetati, nola gozoz beteric, euquiten ciriàn
dichosotzat sufrietea edocein bere gauza Jesu Christo
gaiti: Zan fervorea admirablea, eta seguiduba ora
cinoa. Ceuri eguizube zeuben viciagaiti, servietan
dauben onela orain Christaubac, eta Christoen Discipulu
bac? O ainco santuba, eta cembat guchitu dan lee
nengo Christauben sararo ferborea! Alaco moduban
relasadu da ya anoren artean Christianissimoa, nola
esan leiquian gueratu satela bacarric Christauben
izena, cegaiti euren obrac gueiago dira codiciyen
eta impurecen alabac, pobreza evangelicoenac baño,
exacutei eucuna Christoc, eta profesadu bear gueuquian
Christaa eguiazcoac leguez.

Credoen leenengo Articuluba: Sinisguetandot Jainco
Aita guztiz poderosoagan ceruben da lurraren Criadori
agan.

Nogan sinisguetan dozu? zuc?

Nic sinisguetan dot Jainco guztiz poderosoa
gan, cein dan trinidade santisimo guztia.

Cer adietan dozu Trinidade Santisimoagaiti?

Aitea, Semea, eta espiritu santuba, iru per
sona distintoac, eta Jainco eguiazco bacar bat.

Aitea Jaincoa da? Bai.

Fundacion Sancho el Sabio Fundazioa

Semea Jaincoa da? Bai.

Eta espiritu Santuba Jaincoa da? Bai.

Yru Jainco dira?

Ez, cegaiti euqui arren iru persona distintoac, dauque naturaleza divino bat.

Articulu onetan leenengo sinistu bear doguna da, Jaincoa dagoana, S.n Pabloc dijuana legez, erazoi en contra; bada berac dictetan dau, izanic Jaincoa On gustia, eta perfeccino gustia, bat bacarra izango dana, cegaiti izanic gustiz poderosoa, eztau admitietan biganenic. Jaincoa ezta gauza materiala, eta gorputza daucana, ecusi, eta icutu leiquiona; da espiritu puruba: Spiritus est Deus, dijo S.n Juanec laugarren Capitulububan, eta ain Soberanoa, magnificoa, eta excelentia, nola da infinitamente poderosoa, sabijua, Justuba, principijoa, eta fina gauza gustiena, baña principio, eta fin baguea. Jainco au izan arren bat substancian, esencian, eta naturalezan, da trino, au da iru personetan, eta au da Trinidade Santissimoa dozechona; au da Aitea, Semea, eta Espiritu Santuba, iru persona distintoac, eta Jainco eguiazco bat; distintoac personac euren artean, ala co moduban, nola Aita esta Semea, eta Espiritu Santuba; eta lomismo Semea da distintoa Espiritu Santubagandic, eta Aitia gandic. Persona bacocha

Fundacion Sancho el Sabio Fundazioa

distinguietan da bertiagandic izenagaz, Aita cegai
ti engendratan daben semea bere entendimentuban;
Semea, cegaiti dan engendraduba Aitagandic, eta
Espiritu Santuba, cegaiti procedietan daben Aitagan
dic eta Semeagandic principio bateti leguez, ez ge
neracinoz, ezpada espiracinoz; baña au guenatu
bedi Teologoendaco.

Aitia Jaincoa da, Semea Jaincoa da, eta Espi
ritu Santuba Jaincoa da, baña eztira iru Jainco,
ezpada Jainco bat bacarra, cegaiti eztauquen iru
naturaleza, ezpada bat bacarra. Egui divino
onen semejanza aro daucagu gauza humanoetan
ere; Sagarra, izanic bat bacarra, dauco iru gau
za distintoac; colorea, usaina, eta gustua: Ani
mea izanic bat bacarra, dauco iru potencia dis
tintoac; memoria, entendimentuba, eta voronda
tea, eta au da exemplunic propijuena, cegaiti
Jaincoac eguinguinduban bere imagina eta Seme
janzara.

Baita manifestadu dau Jaincoac misterio
Soberano onen eguija, eta excelencia prodigio
maravilloscoaguin, sinistu guna eztaubenecen confu
sinorako. Digno da jaquitea Velvacensec berta
Autore batzuguin dijuana; referietan daube
bada, Herege Arrianoren batzuc egocen Fran

Fundacion Sancho el Sabio Fundazioa

ciaco Ciudade baten, egoala Ciudade artaco Obispoa Meta esaten, ecusi citubala sausten templuben altuti isu tanta, cestala diin Clarubac, gustian semesan teac, eta igualac anditasunean; elducician suntetara eurac alcarregana, eta guesatu zan arri bat chito preciosoa: Confirmetan ebela Jaincoac milagro one gaz eguia, conferetan eubela fielac Jaincoen unidadieña, eta personen trinidadiena, Heregeen perfidien contra.

Aitea da increaduba, semea da increaduba, eta Espiritu Santuba da increaduba; baña eztira isu increadu, bat bacarra baño, cegaiti dirian Jainco bacar bat.

Aitea da immensoa, Semea da immensoa, eta Espiritu Santuba da immensoa; baña eztira isu immenso, ezpada immenso bacar bat, cegaiti dirian Jainco bacar bat.

Aitea da Eternoa, semea da Eternoa, eta Espiritu Santuba da Eternoa; baña eztira isu eterno, ezpada eterno bat, cegaiti dirian Jainco bacar bat.

Aitea da omnipotentea, Semea da Omni potentea, eta Espiritu Santuba da omnipotentea; baña eztira isu Omnipotente; ezpada Omnipotente bat bacarra, cegaiti dirian Jainco bacar

Fundacion Sancho el Sabio Fundazioa

bat. Au guztiau confesetan da S.n Atanasioen simboloti: Eta euqui arren Jaincoac beste titulu admirable arco, esaten deutzagu Credoan Omni potentea, edo guztiz poderosoa, facilidade gueia gogaz inago gatecen siniirquetara obra portento soac, manifestetan deuscunac Credoac bere pode rijo infinitoen maravillac leguez: baña Jaquin daigun ija cer dan Jaincoac criadu dabena.

Noc criadu ditu ceruba, eta lurra ezeberecetí?

Aita Jaincoac, Semeaz, eta Espiritu Santubaz batera.

Noc criadu ditu Sugueac, Sapoac, eta beste Animalija immunduac?

Aita Jaincoac, Semeaz, eta Espiritu Santubaz batera.

Eta certaco Criadu ditu Jaincoac?

Beste fin batzuben artean, pecatuben imagi na, eta Semefanzaraco.

Noc criadu ditu Demoniuac?

Jaincoac Criadu cituban, baña Anguerú chito ederrac; baña eurac euren Soberviagaiti Jausi ciriam Ceruti, eta gueratu cirian equinic Demonio chito ichusijac.

Eta guztia criadu daben Jainco au nun dago?

Fundacion Sancho el Sabio Fundazioa

Cerruban, lurrean, eta lecu guztian.

Badago Jaincoa Suetan? Bai.

eta erretan da?

Ez, eta ezta bustietan uretan, eta loitu lecitan ere.

Cegaiti?

Cegaiti dan impasiblea.

Eta ecusten da Jaincoac eguiten dogun guztia?

Bai, eugui ez arren beguiric guc leguez; baña ecusten dau guztia bere entendimentu clarubac, cegaiti guztia dago patente Jaincoen vistan.

Jaincoac criadu ditu cerruba, lurra, eta gauza guztiac, eta dago lecu guztian esenciyaz, precenciyaz, eta potenciyaz; esenciaz, cegaiti bere immensidadeaz betetan daben guztia, esan ebena leguez Jeremiasegandi: Nunquid celum, et terram ego non impleo? potenciaz, cegaiti dan guztiz poderosoa, leen esan dodana leguez, eta esan eben Omnipotentiac berac: Ego Dominus Omnipotens. Eta precencias, cegaiti gauza guztiac dagocen presente Jaincoani Sn Pabloc dijuana leguez: Omnia nuda, et aperta sunt oculis eius.

Egun Catolico au, Jaincoa dagoana presente guztira, eta lecu guztian, gura neugue

Fundacion Sancho el Sabio Fundazioa

nic imprimidu zuben viotzetan, eta memorian iños astuco ez jatzuben moduban, eta pensaduco neuque eguitea obra heroico bat. Cegaiti pen setan dozube dagoala aumbente disolucino cos tumbretan, eta pecatu eguiten dala ain frenu guchigaz? Cegaiti dagoan bornaduric egui au, ez bacarric memoriati, baita mortalen viotce tati ere: eztaube consideretan Jaincoa presen te, dio Dabidec: Non est Deus in conspetu eius Eta emeti dator dempora guztian culpen man chac, animen perdicinoa, eta ruina: Inqui nato sunt vie illius in omni tempore.

Orregaiti Aguira Santu Tobiasec, bere Se me amadubari, emoten eutzan consesu salu dablien antean, becaturic eguin ez eiquian eta ten eutzan: Omnibus diebus vite tue in mente habeto Deum. Semea, ceure vicico eguin guz tietan euqui eguizu presente Jaincoa ceure pensamentuban, bada onela gordeco zara, eta iñoz eztozu consentiduco pecatuban. O guera tuco balitza consesu sano au imprimiduric guztien viotcetan, eta cē culpa guchi egongo lizatequian! Au da frenu chito poderosoa apartadu gatecen vicijuen carrerati: Cegaiti beguiraquetan deutzanac Juezari presente,

Fundacion Sancho el Sabio Fundazioa

gordeco da ondo cometitu delitoac, merecietan dituben[a]c
penac, eta castigubac.
Ecarri eguizube bada, neure oiente amaduboc, Jaincoa
presente, izan gura badozube felizac, bada ez bacarric
da medijo poderosoa ez ofendietaco; baita da bastante
santu izateco ere. Ala esan eutzan Jaincoac Abraha
mi: Ambula coram me, et esto perfectus. Ybili zaitez
neure precencijan, eta izango zara perfectoa.
Eguizube ala neure feligresiac, eta guztiz garrean
euqui eguizube veneracino eta devocino especialissimo
bat Trinidade Santissimoco Misterijo Soberano oni,
cein dan principalena gure fede Santu Catholicoena,
eta leenengoa manifestadu eutzana Jaincoac mun
dubari, esaten ebela, guizona criadu ebenian; facia
mus &. Eguin daiguun guizona geure imagina, eta
semejanzara. Bada izanic Jaino bacarr bat, mani
festadu eben esanagaz: Eguin daiguun, personen plura
lidadea; au da personac gueiago dirian[a], sentietan
dabena leguez San Basilioc. (in exam.) Recibietan
dogu, Bautismo santuba mediante, leenengo gracia,
Bana Aitien, eta semien, eta Espiritu Santuben
izenian, invoquetan dala bere forman.
Leenengo Christaubac berala ecarzten euten glori
ficacinoen Himno au; Gloria Aitiari, semeari,
eta Espiritu Santubari; eta erasaten jaten,

Fundacion Sancho el Sabio Fundazioa

graciac emoteco sarritan, bautizadu ezquero.
Orregaiti aec imitetaco, ari bear dituzube Umeac doctrinen lecnengo esne onegaz, eracusten deutezu bela Trinidade Santissimoen misterio Soberano. au, eta esan daguien sarritan: Gloria Aiteari, eta Semeari, eta espiritu Santubari; Amen.

Aita, Semea, eta Espiritu Santuba alabetan ditu Eliza Santiac bere Psalmuben acabeeran, eta dei eguiten deutse bere oracinoetan, aitu daigun Iturri Soberano-onetati datocela gracien ur-guztiac!

Taimoari emongo jaco guztiagaiti graciac, eta izan dedilla betico glorificaduba Aitea, eta Semea, eta Espiritu Santuba.

Amen.

Fundacion Sancho el Sabio Fundazioa

Fundacion Sancho el Sabio Fundazioa

Fundacion Sancho el Sabio Fundazioa

MAN 710